

F O G L A L A T: Magyarország (kinevezések; sopronymegyei közlemény; büki 's beői égés; csepregi pünköszt királyság; gőzhajó-jár. különféle; változások a' cs. k. hadseregénél; m. t. társ.; kam tud.) Portugália (az ország rosszabbul helyzete; cortesgyűlési végzemény; nemzetörsegi ellenmondás és összesereglés.) Spanyolország (hadivízonyok; a' christinók győzdelmeskednek, Evans és Espartero alatt; d. Sebastian hátrálása; Irribaren előnyomulta; tartományi viszonyok; reusi határozat 's fölírás az igazgató királynéhoz 's a' l.) Anglia (alsó- 's felsőházi munkálatok; Burdett választási szótöbbsége 's a' l.) Franciaország (Orleans hg menyekzői ünnepélye.) Sweiz. Német-, Török-'s Oroszország (vámrendeletek.) Amerika (egyesült stat. díjzetések.) Elegyhir. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizállás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő cs. kir. fősége f. h. 8iki határozata által Najmayer Ferenczet, a' magyar kir. udv. kamra titoknokát, kamrai levéltár-igazgatóvá, tanácsnoki ranggal 's ülési és szavazási joggal; Redl Imre b. eddig tiszteletbeli helytartósági tanácsnokot, Almásy Móricz gr. magyar kir. tanácsnokot 's a' magyar tengeremléki kormányzék első táblabíráját, Torkos Mihály, Mosony megye első alispánját, 's Andrassy József magy. kir. udv. titoknokot, magy. kir. helytartósági tanácsnokokká; az utóbbi helyébe pedig Zirty Károly, magy. kir. helytartósági titoknokot, a' magy. kir. udv. kancellariához titoknokká, rendszeres évdíj 's lakbérrel, továbbá, f. h. 11ki rendeletében, Duschek Ferencz előléptetése által megürült udv. titoknokságra a' magy. kir. kancellariánál, Zsedényi Eduard számszeletti udv. titoknokot, 's Nagy Lajos udv. fogalmazót, fizetéses 's egyszersmind elnöki, de számszeletti udv. titoknokká;

Vége, Szógyényi Lőrincz magy. kir. kamrai titoknokot kamrai tanácsnokká; Kálosy József, fizetéses, 's Keszler János, fizetéselen fogalmazó gyakornokot, szinte a' nm. m. k. udv. kamránál, tiszteletbeli fogalmazókká; Pauer Ferencz nyugalmazása által megürült kir. kam., pénztárnoki hivatalra pedig Hüber Endre, eddigi pénztártisztet a' kir. kam. fő-fizetőhivatalnál, nevezni méltóztatott. —

A. m. kir. udv. kancellaria f. h. 12én, Naményi István keblebeli fogalmazó gyakornokot, valóságos udv. fogalmazónak alkalmazá. —

A' nm. m. kir. udv. kamra Preyszler János pécsi sóárnokot a' szegedi sóhivatalhoz saját kértére ellenörre; Hlatky István sóárnokot ellenörködő sómázsamesterré Poroszlóra; 's helyette szolnoki sóárnokká Puchlin Antal poroszlói sómázssást; Balogh Antal fizetéselen gyakornokot pedig poroszlói sómázssá nevezte. —

B ü k i. (Soprony vm.) Majus 5ikén, az országszerte dühöngött szélvészok, helységünk közepe táján gyuladás útven ki, mindent elhamvaszta, mi útjában volt. Ki személyét óhatá is csak meg a' veszélytől: boldognak tartá magát; mert az égés olly hirtelen áradt el, hogy néhány percz alatt 49 ház lön, pajtaival, gazdasági épületeivel 's eszközeivel együtt a' bősüzt lángok martaléka. Így, számos család nem csak hajlékátul, hanem minden vagyónátul megfosztatva a' legkeserűbb inségre jutott. Számos ügyefogyott, kiknek, a' rajtokvalón kül semmijök sem maradt, égre emelt kezekkel fohászokodnak könyörületességért, melly sápadt arcaikarul, bukonyeiknek legalább egy részét letörtené. Támadt ugyan rögtön néhány nemesszív emberbarát, ki enyhítő segélyt nyujta e' nyomorúságban; de milly messze van még a' nálunk egyébkint is szük reményü aratás! — Beő lakosít hasonló szerencsétlenség látogatá meg, hol f. h. 15kén a' villám egy jobbagyházba sujtott, 's az omló zápor daczára is 6 olly házat emésztének meg lángjai, mellyeket ezelőtt 2¼ évvel is hasonló csapás ért vala. Hir szerint Geresden, ugyanez nap, két gyermeket ütött agyon a' villám. — Csepregen a' pünköszt királyságért ez idén is megtörtént szokott mód szerint a' löverseny, igen számos minden rendű néző jelenlétében. A' pályáznit kívánók ünnepélyesen barna hangászok' kíséretében síkra szállván, három izbeli futással törekvének az elsőseget kivíni; 1ső izben Major Ferkó tavalyi király, és nemes Ferkó között derék futás történt; mert együtt érven a' célhoz, nem lehetett egyiknek is a' virágokból füzött koronát odaüelni, 's így ismét a' tavalyi királyi vívé ki azt fején a' pályá' végére. 2od izben Major Ferkó lova a' pályatérrel oldalast kitörvén, Nemes Ferkó lön nyertes; de a' 3ik elhatározó futtatáskor Major Ferkó, messze hátrahagyván versenyző társait, ujjolag kivítta magának a' pünköszt királyság' dicsőségét, négy évü pej lován. Mind a' három izbeli első nyertes külön jutalmat kapott a' jelen volt földesurától, Jankovics Izidor cs. kamarástul; ki a' főlebb említett büki égetteknek is fejénként segedelmet nyujtani sziveskedett. Sokszorozva adjon az ég, minden illy nemes szívü emberbarátot!

Apost. királyunk ő cs. k. fősége névünnepe f. h. 30án minden hitü egyházakbul buzgó kérelmek emelkedének maga 's népei boldogságaért. — Mandl Lajos, pesti izraelita orvos, egyetemi tanulmányit végezvén, tudományos utazásra indult, 's mult télen rendkívüli orvosi vizsgálati által tényesen kiténtetle magát Parisban. Legközelebb igen jeles értekezést nyujta be az ottani tudom. Akademiának a' vérben találtató evröl (genyedségről), 's ennek mikép eszközölhető felfödözéséről, mellyet a' bírálók egyhanguan dicsérettel halmozának. Hiteles tudósításoknál fogva, fiatal hazánkiát a' tudni-vágyók társasága (société philomattique) már levelező tagul választá. — Alkalmunk levén a' pesti új szerkezetü elemi 's kezdő iskoláját láthatni az izraelita községnek, köteleességünknek érezzük megvallani, mikép az intézet valamint belső rendezete ugy a' ta-

nitók 's tanítványok állapotja által is igen örvendetesen meglepeténk. Ez' intézetben minden csak emberi érzelm gerjesztésére czéloz, 's ezt fenyték, szoktatás, tanítás, 's példa eszközlik. Legfőbb gondot fordítanak ez' intézet tanítóji arra, hogy kezeikből ép erkölcsü 's erős szellemü polgárokat nyerjen a' haza, kik a' közhasznu élet minden lépcsőzetén fáradatlannal munkálандhassanak. A' tanítványok feleletiből meggyőződénk rendszeres gondolkodásukról 's örömmel tapasztaltuk, hogy szőejtésüket, a' fáradságot nem kímélő szorgalom 's gyakorlás hibátlanná tevő. Hitbeni oktatásuk valódi socratesi elveken alapul, 's hó vonzalmat csöpögtet a' gyöngge csemeték hajlékony lelkébe, minden iránt, mi szent, szép, jó, 's emberszeretet, ipar 's engedelmesség körébe tartozik. A' próbatéten igen sok halgató vala jelen, 's megelégtülten 's illően méltányolván az intézet buzgó előjáróit, távozték a' szép reményekkel biztató tanítványok körébül. —

F. h. 19én Grassalkovich hg házeszközeivel terhelt két hajó Pozsonybul Pest felé eveztekor a' hidba ütközvén, egyik azonnal elmerült, a' másikat megmenték. Ember nem veszté életét, 's az eszközök nagyobb részét is főszedék már. —

K Ü L Ö N F É L E. A' budai német színésztársaság, hetenként néhány mutatványtad, a' Krisztinavárosban, „ausztriai császár" fogadóban szabad ég alatt; 's látványos, zajos, löporszagü mutatványit számos közönség látogatja. — Utolsóelőtti számunkban a' budai Gem. Bl. szerint említett nagygyapju-rakhelyt az illető vállalkozók, Ullmann M. előbbi dohány-raktárában, föl-dunason, a' deszkásokon tul, fogják megnyitni, hol az eddig aláírott 5000 mázsa gyapjunál sokkal több is elfér. — A' köszen tördelékü v. köszenport, zárai lapok szerint, naponként számosabban kezdik használni, főleg trágyaul réteken, epres-és szőlőkertekben. A' következmények mindenütt igen kedvezők. Hogy Dalmátország földmivelőji a' természet e' jótéteményében annál inkább részesülhessenek, az adriai szabadtétek köszen-bányamivelő társaság mintegy 100ezer mázsányi köszen-tördelék maradványit ingyen ajánlja a' közönségnek. Távolabb lakók e' tördelékü Promina hegyen hamuvá égetik, hogy könnyebben elhordhassák, 's ez alakban sokkal fogatosb használatu is az.

Gőzhajóinkra nézve a' Duna magos vizállásaigen kedvező, mert sok mellécsatorna járható levén, utjokat igen czélszerűen rövidíthetik. Indulandnak pedig június hónapban; a' Nádor Bécsbul Pozsonyba 's Pestre: (egy nap alatt) 4. 10. 16. 22. 's 28án; Pestrül Pozsonyba 's Bécsbe: 6. 12. 18. 24. 's 30án; Zrinyi Pestrül Zimonyba 's Drenkovára: 5. 17. 's 29én; Zimonybul Pestre: 11. 's 23án Drenkovarul Zimonyba: 9. 21én. I. Ferencz, Pestrül Zimonyba 's Drenkovára: 11. 's 23án; Zimonybul Pestre: 5. 17. 's 29én; Drenkovarul Zimonyba: 3. 15. 's 27én. Argo, Skela-Gladovarul Galaczra: 4. 16. 's 28án Galaczrul Skela-Gladovára: 9. 's 21én. Pannónia, Skela-Gladovarul Galaczra: 10. 's 22én; Galaczrul Skela-Gladovára: 3. 14. 's 26án V Ferdinánd, Galaczrul Konstantinápolyba: 3. 14. 's 26án; Konstantinápolybul Galaczra: 10. 's 22én. Mária Dorothea, Konstantinápolybul Smyrnába 's Smyrnából Konstantinápolyba, hetenkint egyszer. —

Változások a' cs. kir. hadseregénél. Bretschneider Fridrik altábornagy 's várparancsnok Piacenzában, városparancsnok lett Majlandban. Előléptettek tábornokokká következő ezredesek: Gerliczy József b. Rukavina 61. sz. gyalog ezredbul; Janda Ferencz, 1ső sz. császár ezr. egyszersmind várparancsnokká Piacenzába; 's eichtali Pfersmann Aloiz, Bakonyi b. 33. sz. ezredbul. Ezredesekké következő alezredesek: Auer József a' pétervárad 9. sz. gyalog határ-ezredbul a' 11 sz. bántági második gyalog határezredhez; Becker József, 2. sz. bajor királyi vasas ezr. Ferencz fhg 2. sz. vasas ezr.; waldstaetteni Hayek János, Bakonyi b. 33. sz. gyal. ezr. egyszersmind Bellegarde gr. táboruagy segéde, az ezredben, 's hivatala megtartásával; falbuschi Binder Vilmos b., Luxemburg lovag 7. sz. gyal. ezr. az ezredben; 's Thurn-Taxis Vilmos hg, Sándor császár 2. sz. gyal. ezr. Bakonyi b. 33. sz. gyalog ezredéhez. Őrnagyokbul alezredesekké lettek: Helbig Károly, Baden hg 59 sz. gyal. ezr. egyszersmind granátos zászlóalj parancsnoka, az ezredben; vitezci Supplicatz István, német bántági 12 sz. gyal. határezredbul, az ogulini 3. sz. gyal. határezr.; Schönhalz György, Ferencz fhg 2. sz. vasas ezr. bajor király 2. sz. vasas ezr.; Böhm Antal, Hessen Emil hg 's Rajna melletti 54. sz. gyal. e. r. Mazzuchelli gr. 10 sz. gyal. ezr.; Starhemberg Károly gr. Bakonyi b. 33. sz. gyal. ezr.; Zschok Lajos b. Luxemburg lovag 27. sz. gyal. ezr. egyszersmind granátos zászlóalj parancsnoka; Victorii Aloiz, Leiningen gr. 31. szám. gyal. ezr. egyszersmind granátos zászlóalj parancsnoka; Zeidnen Ferencz, Sándor császár 2. sz. gyal. ezr. egyszersmind segéde a' galicziái fő hedi tanácsnak, hivatala megtartása mellett, 's mindnyájan az ezrednél; Staudisky József lovag, német rend mester 4. sz. gyal. ezr. Sándor császár 2. sz. gyal. ezr., 's Vollmar Ferencz, Trapp b. 25. sz. gyal. ezr. Pragában, mint váralezredes. Kapitányokbul őrnagyokká: sillobodi Sülobod Ferdinand, Bakonyi b. 33. sz. gyal. ezr.; frintrappi La Motte György b., Kinsky gr. 47. sz. gyal. ezr., mindkettő az ezrednél; Pacor József, Mazzuchelli gr. 10. sz. gyal. ezr. Koudelka b. 40 sz. gyal. ezr.; Schrott József, Koudelka b. 40. sz. gyal. ezr. Hessen Emil hg 's Rajna melletti 54. sz. gyal. ezr.; Krömer József, Wacquant b. 62. sz. gyal. ezr. Paumgarten b. 21. sz. gyal. ezr.; bodensteini Boni Fridrik, Károly Ferdinand fhg 51. sz. gyal. ezr. Wacquant b. 62. sz. gyal. ezr.; Holecz Ferencz liccai 1. sz. gyal. hat. ezr. német bántági 12. sz. gyal. határezr.; Stoiszávlievich

Mihály, sz. györgyi 6. sz. gyal. határezer. körösi 5. sz. gyal. határezer; Hirsch Endre, a' velencei őrpattantyus-kerületől a' magyarországihoz; Gallina Fridrik 's Deési Péter, a' mérnöktestnél, ugyanott, 's az előbbi mostani hivatalában, mint mérnök-akadémia tanítója, megmaradva; Marinovich János, hajóhadnagy korvet-kapitánnyá; 's Klehe Simon, a' Menggen b. 4. sz. vasas ezr. Fitzgerald 6. sz. könnyűlovas ezredénél. Ehrenbergi Canal Aloiz, Kinsky 47. sz. gyal. ezr. őrnagy, Zschok megürült granátos zászlóalj parancsnoka lett; Ballarini Ferencz, nyugalmazott őrnagy pedig, várparancsnok Trientben. Nyugalomra léptek: Haen Pál b. Söldenhofer 23. sz. gyal. ezred parancsnoka; hahnenböcki Hahn Vilmos, trienti várparancsnok, ezredes ranggal 's nyugpénzzel; worlicznei Worell József, prágai vár-alezredes, ezredes ranggal; — őrnagyok: Sonnenstein József lovag; Hohenzollern hg 2. sz. könnyűlovas ezredből; Compadina Boxo, Wacquant b. 62. sz. gyal. ezr.; tőbör-elei Krascsenics József, Bakouyi b. 33. sz. gyal. ezr. Kapitányok: Rhonner Ferencz a' 1. sz. vadász zászlóaljból, őrnagy-ranggal 's nyugpénzzel; Stein Erneszt b. az 1. sz. pattantyus ezr., és Sattor Leopold, a' gradiskai 8. sz. gyal. határezer. őrnagy-ranggal. Lerchenfeldi Schweiger Eduard b. nyugalmazott őrnagy, alezredes címet kapott. Külföldi rendeket, 's azok viselhetésire engedelmet nyertek: Poosch György, fő hadiügyvéd az erdélyi fő haditanácsnál, a' szardíniai sz. Lázár 's Möriczrend kiskeresztjét; Broizem Hermán, Ferdinand fhg 3. sz. huszár ezred alkapitánya pedig a' porosz kir. Jánosrend kiskeresztjét.

A' MAGYAR TUDOS TÁRSASÁG kisgyűlésében majus 16án I. Kállay Ferencz r. taga' nagyszótár előkészületei' számára a' magyar és cigány nyelvekben találtató rokon értelmű és hangu szavak' sorát mutatta be, kivonva Szmodis János gelsei plébánosnak a' társasággal kéziratban közöltt cigány nyelvtudományi munkájából. II. Egy a' Tudománytárba küldött historiai, 's egy nyomtatás végett beadott dramai munka illető osztálybeli tagoknak adatolt vizsgálatra. III. Bugát Pál r. tag' előadására dr. Mocsy Mihály értekezése „A' villanyosság és melegség a' műszeres lényekben“ a' Tudománytárba felvételni rendeltetett. IV. A' könyvtár' számára Salamon József, az erdélyi prédikatori tár' 7 és 8; Hrabovszky Dávid, utazási rajzai' 156 kötetével kedveskedtek; Hoblik Márton l. t. pedig „Enchiridion legum urbarialium“ című munkájával.

Maj. 22d. I. Báró Gaujal a' limogesi kir. curia' elnöke, a' magyarországi ruthenusokról szóló emlékiratát az academia elebe terjesztette. II. Jászay Pál l. tag' illy című kézirata „A' gymmatii béke 1625,“ és Wargha Istváné „Az országstudomány' fejlődésének és történetének alapvonalai,“ amaz Czuczor Gergely, imez Bajza József r. tagok' előadására a' Tudománytárba felvételtek. III. Egy magyar költszetet tárgyzó, 's nyomtatás végett beadott munka vizsgálat alá bocsátott. IV. A' társaság által kiadandó közhasznú könyvtár' iránt begyűlt vélemények' megvizsgálására küldöttég nevezetett. V. A' könyvtár' számára Nyiri István r. tagtól Zsarnay Lajos' illy című munkája „Keresztény erkölcsstudomány“ (Sáros-Patak, 1836) küldetett be.

Nagy Ignác palánkai kir. kam. tisztartó f. é. april 4kén meghalálozott. Kam. tud.

PORTUGÁLIA.

Az országos inség 's nyomoruság nemhogy csökkenne, sőt naponkint szaporodik, 's leginkább nyilvánosságra jött a' mult hónap 19ki 's következett cortesülés vitaközlési közben, melly alkalommal az is kitűnt, hogy a' kormánynak még csak udvari lapja nyomtatására sincs költsége; valamint szinte, hogy a' kormány még csak a' személyes bátorság föntartására sem tud elég rendőrt kiállítani. A' gonosztévők száma annyira növekszik, hogy, mikép az igazságszolgáltatási minster vallá, csak nem rég szállítottak Afrikába közülök 60-t, 's hogy nem sokára ismét egy szállítvány leendő, a' halálra ítéltéken kül, kiken az rövid idő mulva végrehajtatik. Legközelebb a' cortes egyik végzeménye is szaporitá az elégtelenséget, az t. i., hogy a' biztosságnak azonvéleményét elfogadá, mi szerint az 1820iki alkotmányon változtatásokat volna szükség tenni. Különösen fölöndült erre a' nemzetország, 's ellenmondást nyújtott be ama' határozat ellen a' cortesnek. Egyszersmind hire száryalt, hogy a' nemzetország f. h. 6kán v. 7kén össeseregrend. Ez megis lett ugyan, de korábban, 's nem egész tömegben, hanem főnökeik osztályzata alatt, kik a' diszlekedés megtartatása nélkül bocsáták őket szélyel. Voltak azonban olly főnökök, például José das Mantas ezredes, kik csapatjaikat az 1820ki alkotmány sértetlenül fönmardása iránt buzdítgáták, 's inték őket, hogy annak csonkulását ne engedjék. França parancsnok ezenkül még folyamodást is nyújtott a' corteshez a' nemzetország tömeges összegyűjthetése végett a' Campo de Ouriquen, mit azonban ez töle megtagadott.

SPANYOLORSZÁG.

Madridi majus 10iki tudósítások szerint igen nagy hatása volt a' fővárosra Catalonia története. A' tartomány egyik követe, Vila, a'z hozá indítványba az e' miatti titkos cortesülésben, hogy amaz események iránt nyomozást rendeljenek; mit azonban nagy szó-többség visszavetett. A' kormány nem kevésbé látja magát szorultságban mint a' cortes, különösen ama' nyilatkozatás miatt is, mellyet Reusban f. h. 4kén a' lázadók közrebocsátottak, 's mellynek tartalma ez; 1) A' Cadizban alkotott 's kihirdetett 1812ki alkotmány ismét helyre van állítva. 2) A' királyné kormánya törvénytelennek nyilatkozatva; 's ugyanaz hazaárulási bűnről vádolttnak is fog nyilatkozatni. 3) A' klastromok, egyházak és társadalmak jószágai, ugy a' községi 's egyéb birtok is egyenlőkép fog elosztatni a' nép közt. 4) Öt személyből álló kormányzási junta alakult, melly igazgató-sági címet viselend, míg majd a' többi tartománnyal egyetértve, a' nemzet kívánatival leginkább egyeztethető uralkodási rendszert fog megállapíthatni. 5) A' cortesgyűlési követekre ruházott fölhatalmazás visszavonatik. — Egyéb tudósítások még azt is mondják, hogy végre az egész tartomány minden katonasága összefogó lön, 's a' legnagyobb városbeli csapatok levelet írtak Meer bárónak, mellyben kinyilatkozaták, hogy ok minden katonai törvényhatóság alul ki-

huzzák magokat, 's minden további együttműködésről lemondanak. A' tengermellék számos városában nagy a' forrongás; sőt résznyire már ki is tört. Igy például Valenciában f. h. 6kán az egész nép lázongó csoportokban hemzsege, 's ámbár az egész nemzetország fegyvert fogott, mégis éjszakán át is mindig zsibongott a' nép az utcákon, 's riadozá: „Eljen a' szabadság! Le az árulókkal!“ — Geronában (Catalonia városa) szinte lázadás volt, mellyben a' nemzetország tiszteit legmunkásb részt vőnek. Mataro, S. Feliu, Palamos, Rosas, Figueras és Gerona követei, ez utóbbi városban összegyűlvé megbizattak fölráskészítésre, mellyet Vila és Domenech követek által az igazgató királyné elibe terjesszenek. Tartalma következő: „Asszonyom! Gerona, Rosas, Palamos, S. Feliu, Mataro és Figueras nemzetországnak lehelten hallgatnia azon események közt, mellyek f. h. 4kén Cataloniát vérrel mocskíták. Bár mennyire kell is lázadásokat helyteleníteni, nem tagadható, hogy azon támadás végződtekor, mellynek Barcelona volt színhelye, fölséged harczeni világosan tanusíták, hogy ok semmi egyebet mint hóhérok. Bármí hajló is a' nemzetország, az itt ellullt szerencsétlen áldozatokért tükön fohászodni; bár mennyire hajlanék is a' Cataloniában parancsnokló főnökekhez; még sem lehet nem iszonyodnia, látván, hogy a' magokat szövetségesinknek mondó angol katonák föllépnek, 's szuronyaikat spanyol vérbe mártják. E' kegyetlen segédcsapatok megérdemlik ama' gyűlölséget, mellyet ellenök a' nemzetország mostantul fogva esküszik. A' katonafőnökek, Asszonyom! kik ez idegeneket segélyül hívák: pulya lelkűek 's árulók, 's tán nincs messze már a' nap, mellyen e' garázda tetel drágán fizetendik. — Asszonyom! a' 4kén ontottvér boszuért kiált; az rokonink vére, cataloniai vér volt. Hiszszük, hogy fölséged, folyvást hajlandó levén a' spanyolok kérelmét meghallgatni; használni fogja szigorúságát ama' hóhérok ellen. Kérjük is, váltsa föl a' barcelonai katonai- és polgárhatóságokat olly férfakkal, kik emberiséget hazafissággal egyesítnek. Kívánjuk, hogy a' három évnél tovább Barcelona előtt horgonyzó angol hajó minélelőbb eltávozzék, vagy legalább tilalmas legyen neki mindenkorra, csak egy férfiut szállítani is cataloniai földre. — Ezeket várja, asszonyom, a' nemzetország, fölségedtől; várja pedig mind a' nemzetnek, mind leánya királyszekének érdekéből. Ha fölséged, hűtlen tanácsadóktól megcsalatra, kívánatinkat nem teljesítne: kénytelenítve Gerona, Rosas, Palamos, S. Feliu, Mataro és Figueras nemzetországa, azon új Espanáktól, (Gr. Espana főkapitány volt VII Ferdinánd alatt) ama' szörnyektől, kiket inkább kell rettegni, mint a' bitórló zászlóji alatt küzdőket, — meg fogja tagadni szolgálatát és segélyét. (Következék 36 aláirat; t. i. mindenik város részéről 6.) Gerona, maj. 9kén 1837.“

Madridból f. h. 12rül illy tudósítást közöl a' Messenger: A' mai cortesülésben nagy botrány történt, mellyre a' minsterium szolgálatát okot. A' cataloniai események miatti titkos ülésben egész sor izgató beszéd 's szenvedélyes kifakadás fordult elő. A' barcelonai követek olly daczosan viselék magokat 's olly élesen szóltak Calatrava és Mendizabal viselete ellen, hogy ez utóbbi, mérgében könyökelt hullatott. Holnapra 6 párvialdott hírelenek a' követek 's minsteriek közt. Midőn Calatravát fölszóliták: lépjen le azon állásról, mellyre magát a' benne vetett bizodalom kijátszása által méltatlanná tevő: esudálandó hidegséggel azt válaszolá: „Nem lépek ki előbb a' minsterségből, míg a' lázadásokat 's ellenzéspártiakat tönkre nem juttatom.“ E' nyilatkozásra iszonyu zajgás támadt. Roveralta követet annyira ragadá indulata, hogy a' rendre szólító elnök szavát figyelembe sem vévén, Calatravát több ízben „áruba bocsátott; hűszegő lelkűnek“ szidalmazá. — Egyéb tudósítások azt is mondják, hogy botozásra került a' dolog, 's az elnök az ülés elosztásával vete véget. Az elnök igen nagy forrongásban vannak, 's kitöréstől tartván, mindenütt megkettőzteték az öröket, 's fegyverre szólíták a' nemzetországot is. Ha Catalonia föllázadt városai még mintegy két hétig meg nem hódolnak: ugy alkalmasint általános zendülés lesz Spanyolországban.

Ujabb tudósítások szerint még folyvást nyugtalanság uralkodik Cataloniában. Név szerint Reusban még Skán minden az előbbi ingerültségben volt, sőt 2500 fegyverest indítottak Monblancig, Meer báró mozdulatit vigyázandólag, kihez Zalueta őrnagy, a' reusi új junta egyik tagja fölszólitó levelet intéze: kapcsolná magát ő is a' támadókhoz. Iratát többi közt ezzel fejezi: Jöjjen tehát erősíteni sorainkat, 's Ön nevét a' haza, első megszabadtójiéhoz csatolandja. De ha kegyelmességed illy nagylelkű cselekvénytől visszatartna 's vérünket szomjujva ellenünk munkálodnék: vinket készen találand elfogadásra. Gondolja meg azonban jól, mielőtt csatához kezdene, hogy Önnök a' szabadság kiáltása veszélyesb lehet mint a' kartácsok; mert Ön katonái, testvérink. Barcelonában hasonlólag, minden pillanatban új kitörést várnak. Egy ottani levelező tudósítása szerint meg van ugyan a' város eléggé rakva fegyverrel 's álguykkal, ugy hogy majd minden utcaszögleten erre bukkan az ember, mégis elég nyilván mutatkozik az ellenérzelem, 's a' szerencsétlen Xandero (a' mosti lázadás főnöke) agyonlövetésekor, ugymond a' tud. 14 ezer szuronyt kelle világtatni, 's mégis féltek a' bakók, hogy a' nép kiragadandja körmeik közül az áldozatot. — Kivégeztetése 10kén történt; még a' közel-sátoru hal-árus asszonyok is csufolák a' bakókat 's bánásmódot; miért egyszersmind bosszút kiáltoznak. A' lakosok egy része költözni kezd a' városból, 's kivált a' fiatalság csapatokként megy Reusbe 's Tarragonába, az ottani nemzetországgal e-

gyesülendő. — Parreno mindent elkövet ezek meggátlása végett, s az általa ledíjzott Vapor és Gardia Nacional szerkesztői megannyi békes hírt terjesztnek, melyek azonban kevés hitelt nyernek. Parreno jobban is aggódik, s jobban fél a jövőtől, mint mi. Ő tudja, hogy Barcelona népe nem hagyja boszulatlan több mint 360 polgártársa vérét. Ezt bizonyítja következő végzemény is: „Catalonia ideiglenes igazgatósága: — Azon gyászos jelenetek, melyeknek e' fejdelemesség fővárosa színhelyül szolgált, igen megsomoriták a' népet, melynek a' vesztély daczára is sikerült, bátorsága által, a' szabadság fáját fölláttatni, s népszerű igazgatást alkotni. Ez igazgatás első kötelességének tartja hasonló iszonyatosságok megújulhatását megelőzni, az által, hogy a' vétkeseket lehetőképen megbüntesse. Ennélfogva határozza: 1. Parreno és a' polgári hatóságok, melyeket január 1jén önhatalmulag állított, ezennel hazaárulásul vétkeseknek és halálra ítéteknek hirdetvék. 2) Ugyane' büntetésre kárhozhatik a' pattantyusság parancsnoka is, ki 4rül 5re viradatkor a' tanácsházat megrohaná. 3) 16 éves korától 50ig mindenki katoná, s mint ilyen köteles ez ideiglenes igazgatásnak segédkezet nyújtani. s a' t.

Bayonneból érkezett s. f. h. 18ikaig terjedő hírek szerint kedvező szerencse mosolyg az alkotmánypártiak fegyverire. Ugyanis Espartero és Evans majd ugyanazon időben indultak az ellenség-re, s az előbbi már 15ikén elfoglálá Astigarragát, Ernanit és Urniatát, az utóbbi pedig 17kén nyomult diadalmasan Irunba. A' harc mindkét részről nagy elszántsággal folyt, különösen Irun ostrománál, s az angol katonák annyira neki dühültek, hogy Evans szigorú parancsa sem tartóztatná vissza őket a' kiméltlen öldökléstől s elkeserültségi pusztítástól. A' főgylul ejtett s tanácsházba zárt 200 carlosit csak fegyveres ótalom menthető a' lekonzultatástul. Sok hadi szer közt tizenhárom álgyu is került az angol - christinók kezébe. A' győztesek 18kán Fuenterrabiának is birtokába jutottak, melynek mintegy 300 főnyi rendes katonaságbul s fegyverzett pórnépbul állott őrcsapatja ellenállás nélkül meghódult. — D. Sebastian 14ikén Estellanál üte tábort, az Ebrotul mintegy 19 órányira. Némelly tudósítások szerint, gyors menettel Madridot szándékozik megrohanni; illy tervet azonban föltötte nehéz róla föltenni, melynek létesíthettségét olly bizonyosnak kell ismérie. Más közlemények szerint d. Sebastiannak e' mozdulata Cabrera hadjárásával függ össze, ki Valenciából kitakarodva, 5 álgyu kíséretében Arragoniába indult. Leghíhettebb azonban, hogy a' főparancsnok nem akará ez uttal egész hadsergét koczkáztatni a' sokkal erősb, s mint a' következtetés mutatá, diadalmas christinók ellenében. — A' Tristany által ostromolt Solsonát fölszabadítá Meer báró, kinek győzelmét azonban Tristany, visszavonultakor, Niubo osztálynok csapatja lekonzolálásával bszulta meg.

Bayonnei sürgönyök szerint, maj 19rül, 12 carlosi zászlóalj, s ugyanannyi lovagszázad ment át 18ikán Echarinál az Aragón; s innét egyenesen Arragoniafelé vette útját. Irribaren szemmel tartá e' sereg mozgalmát, s ő is nyomban odahagyá Puente la Reynát, hogy vele szembe szállhasson. Az ütközet elkerülhetlennek látszik.

Murciában f. h. 5ikén reggel fő nélkül találák VII. Ferdinánd gyönyörű képszoját az alkotmánytéren. Magát a' főt a' pénzügyminister háza elibe vitték.

A N G L I A

Az alsóház majus 12iki ülésében Palmerston lord, Hume kérdésére, késznek nyilatkozik a' kormány s új granadai britt követ, Russell közt váltott irományokat a' ház asztalára tenni, melyekből kitűnend, hogy a' kormány az ifju status gyöngéivel épen nem élt vissza, hanem az egész ügyben csak szoros jog korlátai közt munkált. Buller: „Mivel szerencsém van a' külügyek nemes status tükárlát helyén láthatni, (kaczaj) kérdem őt, valljon a' Vixen hajót egészen elfelejté e? Nem kapott a' nemes lord e' hajó elvételéről semmi bővebb választ? Bevégezzék e az értekezések e' tekintetben az orosz kormányval, s ha csakugyan bevégezzék, az illető irományokat fogják e, s mikor a' ház elibe terjeszteni?“ Palmerston válasza szerint a' dolog már annyira haladt, hogy nem sokára számot fog a' háznak róla adhatni. O'Connell kérdezé, nem kapott e a' kormány tudósítást, hogy Texasba északamerikai lobogó alatt rabszolgákat vivének? Palmerston nemmel felelt, hozzáadván azonban, hogy északamerikai lobogó alatt hihetőleg Cuba szigetében vivének rabszolgákat. Ugyan ez ülésben Walter, a' Times tulajdonosa, kérelmet nyujta be az angol szegényitörvény ellen Derbyből. —

A' felsőházban majus 12ikén több lord azon körülménynél fogva, hogy az irlandi tüzedtörvényjavaslat vitája az alsóházban június 9re halasztaték, szükségesnek vélte, az irlandi hatóságátörvény vitáját a' felsőházban még továbbra halasztani. —

A' westminsteri követválasztás mint említők, Burdettnek volt kedvező, ki a' választás második napján, úgymint majus 11ikén délután négy órákor 3460 szóval 2874 ellen, tehát 586 szótöbbséggel választaték meg. — A' Journal des Débats, a' torykkal együtt, örvend ez eseményen. —

Az angol politikai világban tagadhatlanul legnevezetesebb esemény volt e' napokban Sir Francis Burdett ismét megválasztása, annál inkább, mivel egészen váratlanul történt. Okul azokon kül, melyeket maga Leader ur már a' választás után tartott beszédében mondott, főleg azt állítják a' ministeri lapok, hogy a' választók nagy része nem jelent meg a' választáson, s e' választók többnyire szá-

badelmük, de whigek voltak, miért is a' radical lapok keményen kikelnek a' whigek ellen. —

A' londoni udvari ujság május 13ikán két tükostanácsi parancsot közöl a' portugali kereskedésről, melyek visszatörölásoknak tekinthetők, az utóbbi időkben a' lissaboni kormány által tett rendszabályok ellen. Az első parancs minden angol révbe futó portugali hajóra 9. pence adót vet minden tonna tehertül, a' másik pedig minden portugali készítmény vagy természetmennyre bevitelvámot szab, olly kifejezéssel, hogy, ha a' készítményt vagy természetmennyt portugali hajón hozzák be, az adó még egy ötöddel fölebb emelendő.

A' francia kormány szerződést kötött 25 millio kilogramm (25, 000 tonna) kőszén szállítása iránt Angliából, mely mennyiség öt egyenlő részben 1837 szeptember 1től fogva 1838 július 1ig lenne kiállítandó. —

Canadából aprílelejéig vannak tudósításink. Hamiltonban, Felső-Canadában nyilvános gyűlést tartának, melyben azon eszközökül tanácskoztak, mikép lehessen a' kiköltözéseket Nagybritanniából s Irlandból e' tartományba gátolni, vagy legalább korlátozni. Canada kereskedése az egyesült statusokban uralkodó pénzfurdulás következtében egészen megakadt, s nagy veszteségeket okozand itt is, mint mindenütt.

Manchesterből az éjszaki és középbank igazgatói egyike bukását jelentik, ki, mint mondják, a' nevezett banknak 70,000 font sterlinggel adós. E' körülmény a' részvényeket száztól két discontóra szállítá.

Woolwich s Charton városokat május 6kán élénk mozgásba hozá három gonosztévő kitörése a' börtönbül, kik kéz s lábbilincseik ellenére is szerencsésen az erdőbe tudának szökni; ott azonban egy csoport katonaság bekeríté őket, s ismét elfogá. Egyik közülök már Van-Diemenslandban is lakott büntetésül, de onnan megszökött. Mostani befogatásakor mondá, hogy azon hajónak még építetnie kell, mely őt újra oda viendné, s hogy inkább szeretne valamelly angol akasztófán lejtetni széduda mellett.

F R A N C Z I A O R S Z Á G

Parisi lapok így írnak azon pompáról, melyel Orleans hg menyasszonyát a' fontainebleau kastélyban fogadandják. A' király s királyné majus 27ikén fogják elhagyni Paris, s más napon az ujonan díszített szobákat megtekinteni, 29kén este felé Ilona hg-asszonyt bevárni, s az egybekelést 30kán megülni. Majus 31ére s június 1jére udvarlások, táncmulatságok, hangversenyek, s egyéb ünneplések rendelvék, miket három napig színi előadások követendnek a' királyi- s tréfás dalszínházban, és a' Teatre françaisben. Orleans hg s hgasszony azután még legfőlebb négy napig fognak Fontainebleauban mulatni, honnan Parisba utazandnak, a' király s királynéval együtt. Visszatérvén ő fölségök a' fővárosba, nagy s fényes táncmulatság lesz a' tuileriákban, mire a' királyi család a' hggel s hgasszonnyal rövid kirándulást teend Neuillybe, onnan pedig Versaillesba. —

A' Moniteur szerint a' király Lobau gróf marsal s a' párisi nemzeti őrség főparancsnoka kérelmére az egész ország valamennyi nemzetőreinek elengedé a' majus 16ka előtt rájokszabott valamennyi fenyítéki büntetést. —

A' Charte szerint Dullensban s Clairvauxban, (statusbörtönek,) csaknem valamennyi politikai fogoly őszinte hálával fogadá a' megbocsátó királyi rendeltést. Voltak egyesek, kik szegénységük miatt teljességgel nem valának képesek a' börtönt elhagyni; s ezek a' kormánytól nyertek segélyt, családjaik körébe visszatérhetésre. Majus 14én a' párisi érsek meglátogatá a' ministertanács elnökét s a' peccsétört. A' párisi lapok még folyvást az utolsó parlamenti vitáról s a' közbocsánatról czivakodnak.

A' közbocsánat végrehajtásában mutatkozott nehézségek az által enyésztek el, hogy a' kir. rendelés mindenütt a' legenyhébb s legszélesebb értelmüleg hajtatott végre. Így például valamennyi politikai vétség miatt bevádoltat, kik följebbvitel után voltak, kegyelemben részesülteknek néztek, s nyilvánítottak, noha még semmi nyomadókos ítélet nem volt ellenök hozva; szintúgy megkegyelmeztek a' republicanus vagy Vendée zendülésekben részesülteknek, kik e' zendülések következtében egyszersmind gyilkosságok és sebesítések miatt ítéltettek el. X. Károly Hamban fogva ült ministerire is kiterjeszteték a' közbocsánat, minthogy állapotjuk, (számuüzetés), noha többé nem ülnének börtönbén, börtön-pótléknak méltán tekintethetik. —

A' Gazette s több hírlap szerint új közbocsánati rendelés fog megjelenni a' makacsságmialt elítéltekre nézve, Orleans hg egybekelése alkalmával. — A' doctrinairek ezáltal ismét vesztenének.

A' francia kormány élénken törekszik egész Franciaországot átmetszelni vasúttal, mit nem csak az bizonyít, hogy nemrég hat vasut-tervet terjesztett elő a' követházban, hanem az is, hogy Salvandy ur a' követház egyik utóbbi ülésében jelenté, mikép a' kormány kevés nap mulva még négy hasonló tervet nyujtand be. Franciaország e' részben tehát Belgiumot követi.

Majus 11én bizonyos Morlint fogtak el, ki lázító beszédet mondott a' király személye ellen, s sz. Pelágieba viték.

Sphinx gőzhajóval levelek érkeztek Toulonba Oranból majus 3ikáról. Bugeaud tábornok szállítvány serege még mindig a' város körül tanyázott, honnan, hir szerint, 6án vala megindulandó. — April 26án számosaráb csoport támadá meg az elindulásra készült sereget Tafna mellett, s még az álgyuzást is viszonzá; egy órány ütközet után azonban hátrálni kellett. Egy Algierből april 26án indult hajó azon

tudósítást hozá, hogy ott nagy izgas uralkodik; többi közt híre járt, mi szerint Abdelkader Buffarikot csakugyan megtámogá. Annyi bizonyos, hogy Damremont tábornok komoly eseménytől tartott, mert egész sergét kiálltá, 's a' szolgálatot jelenleg a' nemzeti őrség teljesíti.

A' Moniteur Algériában ezt olvashatni: „Ahmet bey a' Constantine elleni erősítvényeken dolgoztat; de úgy látszik, a' munkák rossz vezérelt alatt állanak, 's e' hely megerősítésére vagy védelmére nem sokat használhatnak. Hogy egyébiránt maga sem bizik eszközei hathatóságában, bizonyítja azon körülmény, mert kincseit mind a' kabylok hegyi tartományaiba 's vitelé egy igen erős városba, retjé mely magos hegyentető fekszik, 15 lieunyire délfelé Bugiától. Vezére Beni Aisa szintazt teszi. Ahmed bey jól átlátja, hogy Constantinet sokáig nem fogja védelmezhetni, 's reményli, hogy a' hegységben majd összeszerkesztheti a' szent háborut a' francziák ellen; azonban a' belvidék népségére nem bizhatja magát egészen, kiket még úgy sem hódíthatott meg tökéletesen. Guelma és környéke lakosai kiknek, hűségéről bizonyosnak hitte magát, egészen hódolnak befolyásunknak. Ellátják piacziukat élelemmel, érinkezéseik a' Guelmában tartózkodó francziákkal naponként gyakorabbak 's barátságosbak kezdenek lenni. Duvivier ezredes, Guelma főparancsnoka bölcs, dicséretes 's nagylelkű viselete, ez országban hű ragaszkodókat szerze számunkra, kik félnek a' beytől, 's ránk számot tartanak, hogy őket annak kísértései ellen védelmezzük. —

Az isteni szolgálatot a' Saint-Garmain l' Auxerrois egyházban (l. m. sz.) az érsek nagy helyettese (Grand-Vicair) ismét megkezdé.

S C H W E I Z.

Az Allg. Ztg. Zürichből majus 12-ől így ír: a' bátorság-egyesület elleni törvény, mely más alakban 's más név alatt ismét föléledt, a' berni pártok buzgalmát nem kevéssé öregbíté. Néhány elégtelen gyűlése Brienzuylterben a' felsővidéken a' tisztviselők előtt olly veszélyesnek, 's a' mondott legtöbb beszéd pedig, főleg Schärer tisztli irnoké, olly lázítónak látszék, hogy e' miatt elfogatásukat parancsolák és Schärerert Bernbe vitették. Minthogy Bernben a' zonnal készek katonaságot kiállítani, 's a' nyugtalan vidékeket elfoglalni, vagy megrakatni, ezuttal is ezt cselekvék. Knechtenhofer alezredes alatt néhány száz katona Brienz és Oberhasli felé vonulván, egy nagy de fegyvertelen csoport oberhasli parasztot, kikkel találkozék, csak nagy ügygyel bajjal utasíthata vissza. Állításuk szerint, Bernbe szándékoztak menni, Schärerert megszabadítandók. Nem sokára azonban ismét esöndre tért minden. E' jelenségek egyébiránt azt mutatják, hogy e' canton az úgynevezett sajátképes megnyugtatótól még igen távol van. A' berni nagy tanács majus 10-iki ülésében fölvoltasott tudósítás, a' felvidéki állapotról jelenti, hogy Interlakenben 's Meiningenben a' esönd egészen helyre állott, 's a' felszólított katonaságot is elbocsáták, mi Brienzbe nem történheték, mivel ott rendszeres fölkelés vala szerkesztve, 's annak következtében elfogatást kelle tenni. —

N É M E T O R S Z Á G.

A' kasseli ujság majus 15-ikén jelenti, hogy a' francia követ, Chevalier de Cabre, e' napon utazék Fuldába, Mecklenburg Schwerin Ilona hgasszonyt, Orleans hg menyasszonyát bevárandó. A' hgasszony Potsdamból jövend, Grabow grófné név alatt, 's Fuldában 21-ikén fog a' rá váró Broglie hg 's kísérete által fogadtatni. Már említök, mi szerint a' hgi arát (menyasszonyt) a' francia határon mint királynét üdvözlendik. —

Majus 17-kén délután 2 óraker érkezett meg Berlinben ó királyi magossága Mecklenburg-Schwerin hg 's neje, Ludwigslustból, 4 óraker pedig ó királyi magossága Svédország koronahge, 's mindnyájan a' királyi várba szállottak. —

A' német természetvizsgálók 's orvosok tizenötödik gyűlésüket f. 1837. évben Prágában tartandják. Az ülések september 18-kán kezdődnek, mely napon egyszersmind az osztályokat is meg fogják határozni, elnököket és titkárokat választani; az ülések vége ugyanazon hó 26-án leend. A' fölvételre 's beírásra saját biztosság nevezteték, september 12-től fogva naponként reggel 9 órától 12-ig 's délután 4-től 6-ig a' Carolin-épület ülésteremében, (Óváros 541. sz.) munkálandó.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Hassan basa, Tripolis új helytartója, nem rég hagyá el a' fővárost, rendeltetése helyére menendő, 's majus 15-őjén egy fregáttól, egy corvette- 's öt briggből álló hajó hadával megérkezett a' dardanelláknál, hol ellenkező szelek miatt, néhány napig vesztegleni volt kénytelen. A' Konstantinápolyban megjelenő Moniteur Ottoman fő szerkesztőjeül; (az ujság, mint tudva van, hivatalos), Franceschi ur, az eddigi nápolyi consul Smyrnában, van kinevezve, évi fizetése 90,000 török piaster, vagy 9,000 pengő forint, 's Konstantinápolyban tág lakás. A' dögmirigy a' fővárosban nem növekvék előbbi tudósításink óta, de Smyrnában, Aidüben, Rhodusban es Brussában folyvást dühösen pusztít.

O R O S Z O R S Z Á G.

Martz. 31-ki (ápril 12-ki) tanács-rendelés a' portékák 's egyéb szereknek gözhajókon álbocsátása iránt következő szabályokat állapított: „Az Ausztriából vitt portékákra és szerekre nézve, melyek a' ragálynak (dögmirigy) fürtelemnek, infectio) kitévék, 's a' veszteglési szabályok 225-ik cikkében egyenkint előszámoltatnak, először is arra kell ügyelni, valljon jól bevannak e' csomózva v. hajtvá, 's mily-

lyen borítékjok van. A' mik kettős, kemény és beszukozott ládába, vagy gomolyakban, 's viasz vásznos burokkal hozatnak be, azoknak nem szükség a' veszteglésen egészen megtisztítani, sem az egész határidőt kiállani, hanem a' veszteglési szabályok 248 cikke szerint, a' borítékok vagy takarók illő átfüstöltetésök után következő föltétek alatt bocsáttathatnak ki: a) szorosán vizsgáltassék meg, valljon a' borítékokon nincsenek e' olly sérelmek, melyek által a' befoglalt szerek érintésbe jöhetnek a' külső levegővel. b) Azon nyalábok v. kötegek 's ládák, melyek Bécsből küldetnek, az orosz követség pecsétjével láttassanak el. (.) Azok pedig, melyek egyéb ausztriai tartományokból indítatnak el, orsovai Consulunk pecsétjével. Magában értetik, hogy e' Consul csupán akkor adand bizonyítványokat, 's pecsétjét csak olly kötegekre 's ládákra nyomja, melyek név szerint ausztriai tartományokból érkeznek, 's a' Duna jobb partjával közösülés tekintetéből Belgrád és Orsova közt a' veszteglési viszonyokra nézve semmi kétség alá nem esnek. d) Ki illy portékákat behoz, tartozik: 1.) Bizonyítványt előmutatni az orosz követségtől azon portékákra nézve, melyek Bécsből érkeznek, 's az orsovai Consulól azokra nézve, melyek egyéb a' Duna mentében fekvő ausztriai helyekről jönnek. 2.) Külön borítékban vagy ládikában mindazon pecsét lenyomatását, melyek a' portékákon találhatnak. 3.) Ha nevezett portékák borítékai elszakadtak, a' ládák összetörtek, vagy máskép megkárosultak, 's ha az imént leirt pecsétetek nincsenek meg, ha továbbá vagy az orosz követség, vagy az orsovai Consul bizonyítványa elő nem mutathatik, vagy ha a' pecséték a' meglevő lenyomatásokkal nem egyezők, illy szerek és portékák külön sajátágaikhoz képest a' veszteglési szabályok szerint teljes tisztítás alá vettetnek. f) Hasonló füstölés alá olly szerek és portékák, melyek nem kettős takaróba, vagy burkokba vannak rakva, 's az utasok és legénységet illetik, azoknak a' veszteglés közsabályai szerint az egész veszteglésidőt ki kell állaniok. —

A M E R I K A.

Az egyesült statusok rendes hadserge békelában csak 1822 főből áll. A' tengeri erő, beszámítván valamennyi most készülő hajót is, továbbá 12 sorhajót, 14 első osztályu, 's 3 másodosztályu fregátot, 15 corvetot, 8 első osztályu Schoonert; összesen 52 hajót foglal magában. Ebből világos, hogy sem szárazföldi, sem tengeri fegyveres erejük nem igen ijesztő; de nem kell felejtetni, hogy az egyesült statusok politikája: béke, szorgalom 's művészet; nem pedig háboru vagy hódítás-vágy. Az elnök 25,000 dollárt kap évi fizetésül, (50,000 pgorint), az alelnök 5000 dollárt. Az elnök tanácsa hat tagból áll, t. i. a' külső ügyek, pénzügy, had, tengerészet, 's posták statutárikáiból, (mint miniszterekből) és a' fő ügyészből (Attorney general); kik fejenként 6000, dollárt huznak évdíjúl, a' fő ügyészt kivéve, kinek fizetése 4000 dollár. A' külön osztályok felsőbb tisztviselők száma 3-tól 31-ig terjed, az ügy fontossága 's természete szerint, ezeknek fizetésök 1000 's 3500 dollár közt ingadoz. A' tanács 52 tagból alakul, minden statusra két tanácsost számítva, kiket illető statusaik törvényhozó tagjaiból szokás választani, hat évre. Ezek fejenként 8 dollárt (16 pforint) kapnak napdíjúl az ülés ideje alatt. A' tanács egy harmadát minden két évben meg újítják. A' képviselők kamrája 242 tagot számít, 's ezt az egyes statusokbank két évre választja a' nép. Ezek is 8 dollárt kapnak naponként, az ülés ideje alatt. A' képviselő kamra elnöke naponként 16 dollárt huz. A' követek átköltözési költségül 9000 dollárt kapnak, 's e' fölött 9000 dollárnyi éves fizetést huznak; az ügyviselők fizetése 4500 dollár, a' követségi titkároké 2000 dollár. Az egyesült statusok minden polgárja 18-ik évtől 45-ig fegyverre szólítható. Kivételek igen gyéren történnek; de a' szabályszerűleg szerkesztett katonaság száma nem több 1,341,547 főnyinél. Ezt szabályszerű időközökben öszegyűjtik, hadfordulásokban 's fegyverforgatásban gyakorlás végett.

Buonaparte Napoleon Lajos hg apríl 5-kén Ujyorkba érkezett. A' szinte onnan Havre felé érkezett apríl 25-ig terjedő hírek még mindig kedvetlenül hangzanak a' kereskedési fordulásról, melynek következményi Európában is annyira érezhetők. —

E L E G Y H I R.

Parisban a' gyógyíthatlanok kórházában, néhány nap előtt egy kétszáz éves asszony hunyt el, ki még szemüveg nélkül olvasott 's kötő látyuit; azonkívül pedig naponként néhány óraig sétálgatott. Testét közszemlére tevék, a' ház előtti tolongás olly rendkívüli volt, hogy végre kiki üttlegekkel törekvék magának rést nyitni.

Sziléziában jelenleg egy 96-évu aggastyán él, ki hat év előtt jobb kezén kapott csapás következtében annak helyén szarvat lát növekedni, melynek hosszúsága már 2 $\frac{1}{2}$ hüvelyknyi, vastagsága mantegy 1 $\frac{1}{4}$, fent pedig, holidörül időre le kell fűrészelni, 1 $\frac{1}{2}$ hüvelyk átmérőjü.

GABONAÁR: majus 30-kán. Tiszta buza 96 2/3 — 86 2/3. Kétszeres 72. Rozs 51 1/3 — 48 2/3 — 43 1/3. Árpa 45 1/3 — 43 1/3 — 40. Zab 32 — 30 — 26 2/3. Köles kása 160. Kukoricza 70 — 60 — 53 1/3.

PÉNZKELET: Bécs, majus 27-kén 5 pCtes stat. köt. 105 1/16; 4 pCtes 100 1/8; 3 pCtes 75 3/8; 2 1/2 pCtes 55 1/2; 1820-ki 100 fros kölesön 218 1/2; 1834-ki 500 fros köles. 571 1/4; Bécsi 2 1/2 pCtes bank. köt. 66 1/8; Bankrészvény darabja 1382 1/2 Cs. arany agiója 4 1/3.

DUNAVIZ-ÁLLÁS: Majus 28-kán: 14' 1" 0" 29-kén: 13' 10" 9" 30-kán 14' 0" 0" 31-kén 13' 10" 3" 00